

V Bruseli 7. 7. 2020
COM(2020) 293 final

**SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

**o vykonávaní a relevantnosti pracovného plánu Európskej únie
pre šport na roky 2017 – 2020**

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

o vykonávaní a relevantnosti pracovného plánu Európskej únie pre šport na roky 2017 – 2020

ÚVOD

Šport si za posledné roky získal pevné miesto medzi politikami EÚ pre svoju rastúcu úlohu v dnešnom hospodárstve a spoločnosti, čím prispieva k riešeniu všeobecných hospodárskych a spoločenských výziev EÚ. Šport má jedinečnú moc nielen zlepšovať zdravie a kvalitu života ľudí, ale aj vytvárať silné a súdržné komunity, riešiť výzvy týkajúce sa migrácie a sociálneho vylúčenia, ako aj podporovať hospodársky rast a vytváranie pracovných miest. Prekonávaním spoločenských a jazykových bariér dokáže šport presadzovať spoločné hodnoty a vytvárať pocit príslušnosti k spoločnosti, najmä u mladých ľudí. Môže pomôcť riešiť rastúce obavy týkajúce sa nedostatku fyzickej aktivity. Okrem toho sa v súvislosti s pandémiou COVID-19, ktorá šport ťažko zasiahla, zdôraznil významný prínos športu v oblasti zdravia a jeho potenciál z hľadiska prevencie. Pandémia popri množstve výziev, ktoré predstavuje pre šport od miestnej po vrcholovú úroveň, ešte viac podčiarkuje dôležitosť športu pre našu spoločnosť ako faktora podporujúceho zdravie, pohodu a jednotu v náročných časoch.

Po zahrnutí športu do Lisabonskej dohody a v súlade s článkom 165 ZFEÚ inštitúcie EÚ a členské štáty prehĺbili svoju spoluprácu a ďalej rozvíjajú európsky rozmer športu. Spolupráca v rámci EÚ sa zameriava predovšetkým na oblasti, v ktorých je EÚ schopná poskytnúť pridanú hodnotu činnostiam vykonávaným členskými štátmi a podporiť ich opatrenia. V tomto kontexte sa stal pracovný plán EÚ pre šport jedným z hlavných nástrojov na podporu spolupráce na úrovni EÚ.

Od roku 2011 boli vypracované tri pracovné plány EÚ pre šport. Hlavným cieľom je podporovať a rozvíjať spoluprácu v rámci politiky v oblasti športu medzi inštitúciami EÚ, členskými štátmi a zainteresovanými stranami v športe so zameraním sa na konkrétny počet činností s jasnou pridanou hodnotou EÚ.

Tretí pracovný plán EÚ sa týka obdobia od 1. júla 2017 do 31. decembra 2020¹. Jeho vykonávanie prispieva k zastrešujúcim prioritám stanoveným v stratégii Európa 2020² a v agende pre zamestnanosť, rast, spravodlivosť a demokratickú zmenu³. Bol podporený

¹ Ú. v. EÚ C 189/02, 15.6.2017.

² KOM(2010) 2020 z 3. marca 2010.

³ Politické usmernenia stanovené predsedom Európskej komisie Jeanom-Claudom Junckerom 15. júla 2014.

v rámci programu Erasmus+ (2014 – 2020)⁴, čím sa zabezpečila komplementárnosť a väčší vplyv činností v oblasti športu. Zamieriava sa na rovnaké prioritné tézy, ako jeho predchodca, a to:

- bezúhonnosť v športe,
- hospodársky rozmer športu,
- šport a spoločnosť.

Čo sa týka štruktúry a všeobecných pracovných dojednaní, tretí pracovný plán EÚ pre šport si zachoval hlavné črty predchádzajúceho plánu, pričom došlo k niekoľkým vylepšeniam a zmenám.

Táto správa sa predkladá v nadväznosti na povinnosť Komisie vypracovať hodnotenie vykonávania a relevantnosti pracovného plánu EÚ pre šport počas prvej polovice roku 2020 a bude slúžiť ako základ pre prípravu prípadného štvrtého pracovného plánu EÚ pre šport v druhej polovici roku 2020⁵.

Správa Komisie má dva hlavné ciele: na jednej strane posúdiť vykonávanie a širší politický vplyv pracovného plánu EÚ pre šport a na druhej strane predložiť odporúčania týkajúce sa budúcich opatrení v oblasti športu. Hodnotenie Komisie zohľadňuje viacero vstupov vrátane písomných príspevkov predložených členskými štátmi, ako aj názory expertov a pozorovateľov zapojených do pracovných štruktúr.

B. HODNOTENIE

Tak ako v predchádzajúcich vydaniach nasledovalo hodnotenie tretieho pracovného plánu EÚ pre šport zo strany Komisie po konzultačnom procese s rôznymi zainteresovanými stranami. Komisia zorganizovala dve stretnutia, jedno s členskými štátmi a jedno so športovými organizáciami, aby získala ich názory na vykonávanie pracovného plánu vrátane získaných poznatkov a odporúčaní do budúcnosti. Tieto stretnutia boli doplnené online dotazníkom⁶, prostredníctvom ktorého získala Komisia užitočné podklady a štatistické údaje od členských štátov, ako aj od expertov a pozorovateľov zapojených do pracovných štruktúr.

Z analýzy získaných informácií vyplynulo, že vykonávanie tretieho pracovného plánu EÚ pre šport splnilo celkové očakávania a ciele. Napriek svojim úspechom a efektívnej realizácii má

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1288/2013 z 11. decembra 2013, ktorým sa zriaďuje „Erasmus+“: program Únie pre vzdelávanie, odbornú prípravu, mládež a šport, a ktorým sa zrušujú rozhodnutia č. 1719/2006/ES, č. 1720/2006/ES a č. 1298/2008/ES.

⁵ Bod 18 uznesenia Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, o pracovnom pláne Európskej únie pre šport (1. júla 2017 – 31. decembra 2020), (2017/C 189/2), Ú. v. EÚ C 189/5, 15.6.2017.

⁶ Tento dotazník bol odoslaný členským štátom a pozorovateľom zapojeným do expertných skupín. Obsahoval otázky o vykonávaní, pracovných dojednaniach, význame a výsledkoch pracovného plánu EÚ a ponúkal možnosť vyjadriť návrhy do budúcnosti. Komisia dostala celkovo 32 príspevkov, z toho 15 od členských štátov a 17 od pozorovateľov.

však tretí pracovný plán EÚ pre šport stále priestor pre ďalšie zlepšenia a môže v budúcnosti začleniť nové oblasti činnosti.

1. Pracovné metódy a štruktúry

Hodnotenie zaužívaných pracovných metód a štruktúr je dôležitým aspektom, keďže sú kľúčom k efektívnemu dosahovaniu priorít a cieľov pracovného plánu EÚ pre šport. V rámci súčasného pracovného plánu EÚ pre šport sa vo veľkej miere aktualizovali a rozšírili pracovné metódy. Okrem expertných skupín sa zaviedli a aktívne využívali nové pracovné metódy. Okrem toho sa pracovný plán EÚ pre šport stal aj efektívnym nástrojom na plánovanie práce predsedníctva a Rady.

V rámci predchádzajúcich pracovných plánov EÚ pre šport boli hlavnou pracovnou metódou *expertné skupiny*. V minulosti existovalo šesť expertných skupín na vykonávanie pracovného plánu EÚ pre šport na roky 2011 – 2014 a päť skupín na roky 2014 – 2017. Komisia zvolila cielennejší prístup a na obdobie rokov 2017 – 2020 zostavila len dve expertné skupiny⁷. Týmto dvom skupinám predsedala Komisia a boli zložené zo zástupcov členských štátov⁸. Zainteresované strany mohli byť takisto pozvané a zapojené ako pozorovatelia na báze *ad hoc* (pozri prílohu). Spomínané dve expertné skupiny začali svoju činnosť na začiatku roka 2018. Obidve skupiny pracujú na plánovaných výstupoch v rámci pracovného plánu EÚ pre šport. Hlavným cieľom expertných skupín je vymieňať si najlepšie postupy vo vybraných oblastiach politiky, podporovať spoluprácu medzi členskými štátmi a prispievať k rozvoju politík na vnútroštátnej a európskej úrovni.

Vykonávanie predchádzajúcich pracovných plánov EÚ pre šport ukázalo, že štruktúry a pracovné metódy by sa mohli ďalej rozšíriť, aby bolo možné efektívne plniť ciele dokumentu a umožniť aktívnejšie zapojenie ďalších medzinárodných partnerov a zainteresovaných strán. Niektoré z týchto štruktúr sú konferencie predsedníctva, zasadnutia ministrov a riaditeľov zodpovedných za oblasť športu, ako aj konferencie, semináre a štúdie Komisie. V rámci tretieho pracovného plánu EÚ pre šport boli zavedené dva nové nástroje, a to *skupiny zainteresovaných členských štátov*, ktoré umožnili členským štátom stretávať sa a diskutovať o konkrétnej téme, ktorej sa pracovný plán EÚ pre šport týka, a *zasadnutia zoskupení*, ktoré podporujú výmenu politicky relevantných poznatkov o výsledkoch projektov financovaných zo zdrojov EÚ.

V období rokov 2017 – 2019 sa uskutočnili štyri stretnutia zainteresovaných členských štátov, na ktorých sa diskutovalo o konkrétnych otázkach ich záujmu, ako sú udržateľnosť, odborne podložená zdravie prospešná fyzická aktivita, ako aj o rôznych aspektoch dobrej správy vecí verejných a ovplyvňovaní výsledkov zápasov. Na podporu členských štátov a vytvorenie silnejších prepojení medzi politikou a programom zaviedla Komisia špecializovaný finančný mechanizmus. Tento mechanizmus umožňuje získať spolufinancovanie zo zdrojov EÚ na

⁷ Expertná skupina pre bezúhonnosť a expertná skupina pre rozvoj zručností a ľudských zdrojov v športe.
⁸ Stalo sa tak v súlade s rozhodnutím Komisie C(2016) 3301, ktorým sa stanovujú horizontálne pravidlá vytvárania a fungovania expertných skupín Komisie.

iniciatívy riadené členskými štátmi, ktorých cieľom je podpora aktivít partnerského učenia aspoň medzi siedmimi z nich.

Okrem toho sa do konca roka 2019 zorganizovali štyri zasadnutia zoskupení v spolupráci s EACEA (Výkonná agentúra pre vzdelávanie, audiovizuálny sektor a kultúru) zamerané na: podporu zapájania sa do športových a fyzických aktivít (december 2017), hospodárske prínosy športu (apríl 2018), bezúhonnosť v športe (december 2018) a úlohu športu vo vzdelávaní (december 2019). Ďalšie zasadnutie zoskupenia o sociálnom začlenení prostredníctvom športu sa bude organizovať v decembri 2020.

Okrem toho sa v období 2017 – 2019 konal veľký počet stretnutí a konferencií na vysokej úrovni (napríklad neformálne zasadnutie ministrov športu, desať podujatí a konferencií predsedníctva a päť zasadnutí riaditeľov zodpovedných za oblasť športu). Tak ako sa zamýšľalo v rámci pracovného plánu EÚ pre šport, všetky tieto stretnutia prispeli k ďalšiemu posilneniu spolupráce medzi členskými štátmi, inštitúciami EÚ a zainteresovanými stranami v oblasti športu. Umožnili zlepšiť koordináciu EÚ, vymieňať si poznatky týkajúce sa vnútroštátnych skúseností, vymieňať si osvedčené postupy a zabezpečiť, aby sa zainteresované strany mohli vyjadriť k tvorbe a vykonávaniu športovej agendy EÚ.

Športové federácie, zväzy a ďalšie zainteresované strany zohrávajú kľúčovú úlohu v realizácii politiky v oblasti športu. Preto je nanajvýš dôležité zabezpečiť, aby zazneli aj ich názory a aby boli zohľadnené v rámci politických diskusií. Pokiaľ ide o prehĺbenie spolupráce, boli vyvinuté konkrétne snahy na užšie zapojenie športových organizácií a zainteresovaných strán do činností EÚ vrátane vykonávania pracovného plánu EÚ pre šport. Predovšetkým bol nadviazaný intenzívnejší dialóg so športovými organizáciami, ktorý prebiehal v rámci rôznych stretnutí a podujatí v súlade s uznesením Rady o ďalšom rozvoji štruktúrovaného dialógu EÚ o športe⁹. Športové hnutie zohralo aktívnu úlohu na každoročných športových fórach EÚ a stretnutiach organizovaných Radou alebo na zasadnutiach riaditeľov zodpovedných za oblasť športu.

2. Výstupy

V treťom pracovnom pláne EÚ pre šport sa stanovuje 31 konkrétnych cieľov, ktoré sa svojou povahou líšia. Týkajú sa športu vo všetkých jeho rozmeroch: spoločenskom, hospodárskom alebo organizačnom, a majú konkrétnu štruktúru vykonávania. Väčšina cieľov bola dosiahnutá alebo sa na ich dosahovanie pracuje¹⁰. Len tri¹¹ z nich dosiaľ neboli realizované, keďže predsedníctva Rady EÚ a členské štáty mali flexibilitu na prispôsobenie svojich priorít v priebehu vykonávania pracovného plánu EÚ pre šport.

⁹ 2017/C 425/01.

¹⁰ V prílohe k tejto správe je načrtnutý stav každého z týchto cieľov.

¹¹ Skupina zainteresovaných členských štátov zameraná na „právne predpisy EÚ v oblasti športu a športových organizácií“; seminár predsedníctva o „prínosoch a výzvach digitálneho jednotného trhu pre lepšie financovanie a komercializáciu športu“; závery Rady o „úlohe a vplyve médií v oblasti športu“.

Ťažiskom pracovného plánu EÚ pre šport zostali dve expertné skupiny:

- **Expertná skupina pre bezúhonnosť v športe** sa stretla v období rokov 2018 – 2020 päťkrát. Skladala sa z 27 členských štátov a 22 pozorovateľov. Zameriavala sa konkrétne na boj proti korupcii, ovplyvňovaniu výsledkov zápasov a dopingu, ako aj na podporu bezúhonnosti a ochranu detí v športe. S cieľom podporiť prácu tejto expertnej skupiny financovala Komisia dve štúdie. Prvá mapovala korupciu v športe v Európe, zatiaľ čo druhá identifikovala opatrenia na ochranu detí v športe.
- **Expertná skupina pre rozvoj zručností a ľudských zdrojov v športe** sa stretla v období rokov 2018 – 2020 päťkrát. Skladala sa z 26 členských štátov a 8 pozorovateľov. Zameriavala sa na vzdelávanie trénerov, dvojité kariéry a odborné kvalifikácie a zručnosti v oblasti športu. Táto skupina mala za úlohu vypracovať usmernenia týkajúce sa minimálnych požiadaviek na zručnosti a spôsobilosti trénerov¹². Tento dokument bol dokončený vo februári 2020 a rozoslaný do všetkých členských štátov na vykonávanie.

Okrem toho možno spomedzi rôznych výsledkov súčasného pracovného plánu EÚ pre šport vyzdvihnúť tieto:

- V decembri 2019 sa uskutočnil **seminár o špecifickosti športu**. Jeho cieľom bolo prehľbiť diskusiu medzi kľúčovými zainteresovanými stranami vrátane odborníkov z praxe o autonómii športu a uplatniteľnosti práva EÚ v záležitostiach týkajúcich sa športu.
- **Zasadnutia zoskupení** predstavovali úspech z hľadiska rôznorodosti perspektív, ako aj diskusných tém. Predovšetkým spojili širokú škálu aktérov v oblasti športu, napríklad členské štáty, verejné orgány, univerzity, športové organizácie atď. Umožnili otvorený dialóg medzi tvorcami politik a subjektmi realizujúcimi projekty na najnižšej úrovni týkajúci sa prioritných otázok, ako sú zdravie prospešná fyzická aktivita, vzdelávanie v športe a prostredníctvom športu, bezúhonnosť v športe a hospodársky rozmer športu. Okrem toho boli zasadnutia zoskupení jedinečnou príležitosťou na určenie politicky relevantných výsledkov projektov Erasmus+ a na výmenu názorov na ich dosah na rozhodovací proces.
- Novovytvorený formát „**skupín zainteresovaných členských štátov**“ vyvolal veľký záujem, keďže zodpovedal prvotným očakávaniam spolupráce medzi zainteresovanými krajinami na dobrovoľnej báze v rámci danej témy bez potreby vytvoriť v rámci Komisie konkrétnu expertnú skupinu. Táto nová metóda sa ukázala

¹² Elektronické kníhkupectvo EU Bookshop NC-02-20-217-EN-N; <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/8f28e3a0-6f11-11ea-b735-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-122543310>.

ako obzvlášť pružná a užitočná pri riešení vznikajúcich potrieb a priorít a má veľký potenciál na to, aby sa v budúcnosti využívala častejšie.

3. Spätná väzba zainteresovaných strán k vykonávaniu pracovného plánu EÚ pre šport

Komisia, členské štáty a väčšina zainteresovaných strán vo všeobecnosti považujú prvý a druhý pracovný plán EÚ za úspešný. Hlavná myšlienka online konzultácie so zainteresovanými stranami spočívala v tom, že všetky činnosti vykonané v rámci súčasného pracovného plánu EÚ pre šport priniesli dobré výsledky vo vymedzených prioritných oblastiach. Prevažná väčšina opýtaných súhlasila, že dokument sa zameriava na správne priority (91 %) a že zlepšuje koordináciu v oblasti športu na úrovni EÚ (72 %). Až 78 % opýtaných súhlasilo, že pracovný plán EÚ pre šport zavádza vhodné štruktúry a pracovné metódy. Veľký počet zainteresovaných strán takisto uviedol, že pracovný plán EÚ pre šport vedie k plodným výsledkom týkajúcim sa politického procesu.

Hoci sa tretím pracovným plánom EÚ pre šport zabezpečila kontinuita z hľadiska s priorít, vo viacerých ohľadoch priniesol aj značné zmeny. Predovšetkým sa diverzifikovali pracovné metódy a zaviedla sa racionalizácia expertných skupín, ktorých počet sa znížil z piatich na dve. Okrem toho plánovanie činností na tri a pol roka pomohlo vytvoriť dynamiku a priniesť kvalitné výsledky v každej z činností. Takéto plánovanie napríklad podporilo prácu Rady EÚ a zahŕňalo prípravu záverov Rady a konferencií a podujatí predsedníctva. Na vykonávaní pracovného plánu EÚ pre šport sa podieľali predsedníctva Rady EÚ, Európska komisia a členské štáty. Jasným želaním bolo takisto vyhnúť sa nadmernej produkcii usmernení, správ alebo písomných dokumentov zo strany expertných skupín. So zasadnutiami boli zároveň úzko prepojené aj športové organizácie a zainteresované strany a s veľkým záujmom a zápalom sa zapájali do mnohých ďalších činností, ako napríklad zasadnutí zoskupení.

V porovnaní s druhým pracovným plánom EÚ pre šport došlo k výraznému zlepšeniu v dvoch bodoch.

1. Po prvé, podľa 80 % opýtaných sa tretím pracovným plánom EÚ pre šport posilnila spolupráca medzi EÚ a športovými organizáciami. Pri hodnotení druhého pracovného plánu EÚ pre šport zastávalo tento názor 69 % respondentov.
2. Po druhé, 62 % opýtaných súhlasilo s tým, že tretím pracovným plánom EÚ pre šport sa prehĺbila spolupráca medzi členskými štátmi a športovým hnutím na vnútroštátnej úrovni, v porovnaní s len 46 % pri hodnotení druhého pracovného plánu EÚ pre šport. Tento nárast preukazuje, že snahy o podporu otvorenosti v rámci pracovných metód a posilnenie spolupráce boli krokmi správnym smerom.

Na základe písomných pripomienok členských štátov možno vyvodiť tieto závery:

- **Formát** pracovného plánu EÚ pre šport je primeraný, keďže dáva členským štátom a športovým organizáciám, ale aj akademickej a priemyselnej obci možnosť úzkeho zapájania sa. Mnohí opýtaní potvrdili, že tento druh spolupráce bol veľmi plodný,

keďže kombinácia rôznych zainteresovaných strán a odlišných perspektív viedli k živým a prínosným diskusiám, ktoré priniesli očakávané výsledky.

- Práca **expertných skupín** sa vo všeobecnosti považovala za dobrú. Niekoľko opýtaných však naznačilo, že témy prediskutované na stretnutiach boli príliš obširné. Konkrétne bolo vo viacerých pripomienkach uvedené, že cielenejší prístup v rámci expertných skupín by napomohol k produktívnejším a užitočnejším diskusiám. Pochybnosti zazneli aj k reprezentatívnosti niektorých pozorovateľov.
- **Pracovné metódy** boli považované za primerané pre plnenie pracovného plánu EÚ pre šport. Opýtaní zdôraznili najmä to, že zasadnutia zoskupení a skupiny zainteresovaných členských štátov sú veľmi užitočnými štruktúrami, a to vďaka ich pružnosti pri diskusiách o nových témach.

Bolo podporené súčasné **trvanie** pracovného plánu EÚ pre šport. Podľa väčšiny odpovedí je trvanie tri až štyri roky primerané. Podľa niekoľkých odpovedí by však mal pracovný plán EÚ pre šport zahŕňať viac opatrení zameraných na flexibilitu, aby sa mohol prispôbiť vývoju v oblasti športu.

4. Názory Európskej komisie na vykonávanie pracovného plánu EÚ pre šport

Hodnotenie Komisie v mnohých ohľadoch potvrdzuje hlavné názory vyjadrené zainteresovanými stranami počas procesu konzultácie. Komisia sa domnieva, že tretí pracovný plán EÚ pre šport je úspešný, vzhľadom na to, že drvivá väčšina výsledkov bola dosiahnutá a spätná väzba od účastníkov potvrdzuje ich dobrú kvalitu. Pracovné metódy sa ukázali ako efektívne pri zaisťovaní stáleho dialógu medzi členskými štátmi, Komisiou a športovými organizáciami o kľúčových otázkach. Bol zaznamenaný veľký nárast záujmu a účasti predovšetkým v súvislosti s konferenciami predsedníctva EÚ a zasadnutiami zoskupení, keďže sa stali užitočnými platformami na výmenu názorov a osvedčených postupov v kľúčových otázkach, ako aj na komunikáciu a vytváranie sietí. Expertné skupiny boli naďalej užitočným nástrojom na prehlbovanie a podporu spolupráce medzi členskými štátmi a športovými organizáciami, ako aj s Komisiou v kľúčových otázkach, ako sú vzdelávanie v športe a prostredníctvom športu alebo dobrá správa vecí verejných.

Komisia sa domnieva, že možno diskutovať o rozsahu mandátov udelených dvom expertným skupinám, keďže podľa niektorých športových organizácií a členských štátov boli súčasné mandáty príliš obširné a viedli k nesúrodému zloženiu a odbornosti.

Okrem toho sa Komisia nazdáva, že pozorovatelia vo všeobecnosti prinášajú pridanú hodnotu, pokiaľ ide o špecifické poznatky a úroveň odbornosti.

Komisia oceňuje optimalizáciu pracovných metód a domnieva sa, že ich diverzifikácia (vytvorením zasadnutí zoskupení a skupín zainteresovaných členských štátov) mala pozitívny účinok a prispela k lepšiemu vykonávaniu pracovného plánu EÚ pre šport. Tieto nové formáty konkrétne rozšírili možnosti spolupráce medzi členskými štátmi a umožnili cielenejší prístup k témam zásadného významu.

Okrem toho Komisia víta prínos pracovného plánu EÚ pre šport v rámci plánovania činností Rady EÚ (závery, konferencie a semináre), keďže zabezpečuje väčšiu koordináciu a koherentnosť činností na úrovni EÚ.

Pokiaľ ide o výsledky pracovného plánu EÚ pre šport, vo všeobecnosti sa uplatňuje spoločný prístup založený na spolupráci medzi členskými štátmi a Komisiou. Okrem toho bolo v príslušných prípadoch do vykonávania aktívne zapojené aj športové hnutie a iné relevantné zainteresované strany. Keďže je pracovný plán EÚ pre šport pružným plánom, pomohol účinne riešiť nadnárodné výzvy a prispel k zastrešujúcim prioritám programu EÚ v oblasti hospodárskej a sociálnej politiky.

V oblasti bezúhonnosti v športe sa na politickej aj odbornej úrovni zabezpečila intenzívnejšia spolupráca zameraná na ochranu detí v športe, čo je novoobjavujúci sa problém. V dôsledku toho boli na vnútroštátnej úrovni prijaté konkrétne opatrenia¹³. Inovácia v športe bola relevantná najmä v súvislosti s *hospodárskym rozmerom športu*. Prostredníctvom rôznych diskusií a podujatí sa zvyšovala informovanosť o prínosoch a výzvach spojených s prebiehajúcim rýchlym technickým vývojom. V nadväznosti na predchádzajúce činnosti sa môžu na miestnej, vnútroštátnej a európskej úrovni v rámci nového pracovného plánu EÚ pre šport realizovať nové konkrétne iniciatívy a opatrenia týkajúce sa inovácií a športu. V uplynulých rokoch bola veľká pozornosť venovaná aj priorite *šport a spoločnosť*. Práca rôznych predsedníctiev Rady EÚ a Komisie vyústila do prípravy usmernení týkajúcich sa minimálnych požiadaviek na zručnosti a spôsobilosti trénerov¹⁴. V tomto dokumente sa navrhuje spoločný minimálny súbor spôsobilostí trénerov v Európe vrátane rozvíjania mäkkých zručností, ako aj zlepšenia v oblasti vzdelávacích modulov/modulov odbornej prípravy a kurzov pre trénerov. Cieľom je trénerov lepšie pripraviť na napĺňanie potrieb meniacej sa spoločnosti vzhľadom na rastúci spoločenský aspekt ich každodennej práce.

C. ODPORÚČANIA DO BUDÚCNOSTI

Na základe skúseností z minulosti a hodnotenia vykonávania tretieho pracovného plánu EÚ pre šport sa Komisia domnieva, že možno zvážiť určité zlepšenia s cieľom ešte viac posilniť budúci pracovný plán EÚ pre šport, aby bol ešte efektívnejší a účinnejší.

Navrhované odporúčania sa týkajú formátu a povahy pracovného plánu EÚ pre šport, jeho trvania, priorít a pracovných metód. Okrem toho by sa mala osobitne zdôrazniť potreba

¹³ Príklad: 1. Vytvorenie špecializovaného online nástroja na podporu mladých športovcov, rodín, trénerov a ďalších zainteresovaných strán; kampane na zvýšenie informovanosti, ktoré uskutočnil Národný olympijský výbor spolu s Národným centrom pre bezúhonnosť v športe (Fínsko). 2. Politika bezúhonnosti ako jedna z podmienok poskytovania subvencií športovým federáciám vo Flámsku (Belgicko).

¹⁴ Pozri poznámku pod čiarou č. 12.

rozsiahlejšieho šírenia a účinnejšieho využitia výsledkov projektov Erasmus¹⁵ v oblasti športu pri tvorbe politík.

1. Formát a povaha pracovného plánu EÚ pre šport

Pracovný plán EÚ pre šport sa ukázal ako pružný rámec a účinný nástroj spolupráce medzi členskými štátmi, Komisiou a zainteresovanými stranami na úrovni EÚ. Jeho rôznorodé pracovné metódy umožňujú a zjednodušujú výmenu osvedčených postupov, dlhodobé plánovanie činností Rady EÚ a určovanie prioritných oblastí spolupráce. Pracovný plán EÚ pre šport je však nezáväzný dokument. Ako taký sa vykonáva v súlade s právomocou udelenou Európskej únii v oblasti športu, v ktorej by činnosť na úrovni EÚ mala podporovať, koordinovať a dopĺňať opatrenia členských štátov. Takisto dopĺňa a berie do úvahy opatrenia, iniciatívy a politiky realizované všetkými aktérmi v oblasti športu, ako sú verejné orgány, športové organizácie a zainteresované strany. V tomto kontexte názov „pracovný plán EÚ pre šport“ neodráža náležite povahu tohto dokumentu a v budúcnosti možno zvážiť jeho revíziu. Zmeny názvu by mali zohľadniť skutočnosť, že zastrešujúcim účelom tohto dokumentu je zintenzívniť a posilniť spoluprácu v oblasti športu na úrovni EÚ. Nový rámec dokumentu by mohol lepšie odrážať jeho strategickú povahu a účinnejšie zapájať všetky zaangažované strany ako aktérov vykonávania. Pokiaľ ide o zainteresované strany z oblasti športu, zohrávajú významnú úlohu pri vytváraní a realizácii politík v oblasti športu a ich zapojenie by sa mohlo v rámci ďalšieho pracovného plánu EÚ pre šport ešte viac posilniť. Prijatie krokov v tomto smere by odrážalo myšlienku uznesenia Rady o ďalšom rozvoji štruktúrovaného dialógu EÚ o športe.

2. Trvanie

Predĺženie trvania pracovného plánu EÚ pre šport z troch rokov na tri a pol roka, vďaka čomu sa vzťahuje na obdobie až do konca roka 2020, sa ukázalo ako primerané, keďže zabezpečilo súlad s načasovaním a prioritami stanovenými vo viacročnom finančnom rámci¹⁶ (VFR) a v programe Erasmus+ na roky 2014 – 2020¹⁷.

V tejto súvislosti Komisia navrhuje zachovať trvanie pracovného plánu tri a pol roka. Umožnilo by to dostatočný čas na realizáciu jeho opatrení a splnenie jeho cieľov, ako aj hodnotenie vykonávania pracovného plánu a rokovanie o novom pracovnom pláne. Trvanie tri a pol roka by zabezpečilo súlad s trvaním VFR EÚ¹⁸, keďže by sa časovo zhodovalo s jeho hodnotením v polovici obdobia.

¹⁵ Pozri poznámku pod čiarou č. 4.

¹⁶ Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) č. 1311/2013 z 2. decembra 2013, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2014 – 2020.

¹⁷ Pozri poznámku pod čiarou č. 4.

¹⁸ Pozri poznámku pod čiarou č. 16.

3. Priority

Právomoci v oblasti športu prináležia členským štátom a činnosť EÚ sa obmedzuje na podporu, koordináciu a dopĺňanie opatrení členských štátov. Budúce priority pracovného plánu EÚ pre šport by mali byť určené s prihliadnutím na potenciálny prínos spolupráce na úrovni EÚ v konkrétnej oblasti alebo na konkrétnych témach. Pri stanovovaní prioritných oblastí a kľúčových tém by okrem toho mala byť rozhodujúca úloha, ktorú EÚ môže zohrávať pri riešení existujúcich výziev v oblasti športu.

V záujme zabezpečenia koherentnosti a účinnosti opatrení EÚ v oblasti športu by sa mali zväziť prepojenia s kľúčovými politickými prioritami Európskej komisie¹⁹, ako sú zelená dohoda, akčný plán boja proti rakovine a podpora európskeho spôsobu života. Šport má potenciál účinne prispieť k všetkým týmto výzvam. Nové priority by sa mali takisto zaoberať vplyvom pandémie COVID-19 vrátane obnovy športového odvetvia na všetkých úrovniach po kríze.

Je potrebné podporovať ekologický šport, a to od miestnej až po najvyššiu úroveň. Významné športové podujatia musia byť udržateľné a verné svojmu odkazu. Športovanie a fyzická aktivita prispievajú nielen k zdravému životnému štýlu, ale môžu zohrávať úlohu aj pri prevencii rakoviny. Okrem toho je šport, jeho riadenie a formy realizácie samozrejmosťou súčasťou európskeho spôsobu života. V tomto kontexte by sa mal šport rozvíjať ako samostatná politika, ale takisto by sa mal uznať a aktívne propagovať jeho prínos v ďalších kľúčových oblastiach.

Vzhľadom na relevantnosť a význam spolupráce v rámci EÚ v oblasti športu v prioritných oblastiach určených v treťom pracovnom pláne EÚ pre šport by mal budúci dokument brať do úvahy kontinuitu a vývoj. Aby sa mohol uskutočniť ďalší krok, mohli by sa začleniť minulé priority s cieľom posilniť význam a prínos športu k sociálnemu začleneniu a hospodárskemu a spoločenskému rozvoju: 1. šport ako nástroj na podporu hodnôt a začlenenia; 2. hospodársky rozmer športu a 3. šport ako nástroj na podporu zdravého životného štýlu. Tieto prioritné oblasti by umožnili zaoberať sa kľúčovými aspektmi športu, ako sú bezúhonnosť v športe vrátane jeho správy, rozvoj športovej a fyzickej aktivity pre všetkých, podpora zdravého životného štýlu, rozvoj vzdelávania a zručností v športe a prostredníctvom športu, hospodársky rozmer športu a začlenenie ľudí so zdravotným postihnutím a ľudí z iných znevýhodnených skupín.

Budúci pracovný plán EÚ pre šport by mal takisto jasnejšie prezentovať prínos tohto odvetvia k hospodárstvu vrátane jeho úlohy motora inovácií a priaznivého vplyvu na spoločnosť. Športový svet musí byť pripravený na digitálny vek a musí posilniť postavenie ľudí pomocou nových technológií. Inovácie v športe môžu prispievať k zlepšeniu zdravia všetkých generácií. Môžu mať pozitívny účinok na šport na miestnej úrovni a zároveň zlepšiť prípravu

¹⁹ Môj plán pre Európu. https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission_sk.pdf.

a zvýšiť výkon vrcholových športovcov. Môžu takisto prispieť k boju proti významným hrozbám v oblasti športu, ako sú ovplyvňovanie výsledkov zápasov alebo doping. Na dosiahnutie všetkých týchto cieľov je kľúčová spolupráca medzi členskými štátmi, inštitúciami EÚ a športovým hnutím.

Osobitnú pozornosť treba venovať sociálnemu rozmeru športu. Šport má jedinečnú moc vytvárať silné, súdržné a odolné komunity a prehlbovať aktívne občianstvo. Presadzuje a sprostredkováva spoločné hodnoty a vytvára pocit príslušnosti k spoločnosti, najmä u mladých ľudí. V čoraz globalizovanejšom svete oslavuje a podporuje rozmanitosť a spoločenstvo.

Preto by mal budúci pracovný plán EÚ pre šport okrem boja proti určitým negatívnym aspektom športových aktivít, ako sú doping, ovplyvňovanie výsledkov zápasov či násilie, takisto propagovať spoločné hodnoty športu a ich pokrok v spoločnosti ako celku. S cieľom reagovať na nové priority a výzvy, ako aj udržať tempo s prudkým pokrokom nových technológií by sa mali podporovať snahy členských štátov v oblasti hľadania inovatívnych riešení komplexných javov, ako sú marginalizácia a vylúčenie, ako aj nových spôsobov športovania.

4. Pracovné metódy

Vzhľadom na pozitívne skúsenosti s pracovnými metódami stanovenými v rámci tretieho pracovného plánu EÚ pre šport vrátane pružnosti, ktorú poskytujú v súvislosti s novými výzvami a potrebami, považuje Komisia za dôležité zachovať ich aj v budúcnosti. Tým by sa zabezpečila kontinuita, ale takisto by sa maximalizoval ich účinok a uľahčilo by sa vykonávanie pracovného plánu EÚ pre šport.

Konkrétne by sa mala zachovať súčasná rôznorodosť pracovných metód. Ako sa uvádza v časti B (hodnotenie), členské štáty a pozorovatelia oceňovali prácu vykonanú expertnými skupinami. Ešte väčšiu podporu vyjadrili zasadnutiam zoskupení a skupinám zainteresovaných členských štátov. Zachované by mali ostať aj ďalšie tradičné pracovné metódy ako konferencie, semináre alebo štúdie, keďže sú rozhodujúcimi nástrojmi na komunikáciu, vytváranie sietí, výmenu osvedčených postupov a vytváranie a výmenu poznatkov.

Počet písomných dokumentov by mal aj v budúcnosti ostať obmedzený. Aby sa takéto dokumenty čo najviac využívali a mali čo najväčší prínos, mali by jasne uvádzať cieľové publikum a mali by sa spájať s potrebami identifikovanými prevažnou časťou športovej komunity. V ďalšom pracovnom pláne EÚ pre šport by sa mali prediskutovať a dohodnúť metódy šírenia.

Napokon, mal by sa ďalej rozvíjať štruktúrovaný dialóg EÚ so športovými organizáciami. Malo by sa zachovať a posilniť ústredné miesto športového fóra EÚ. Okrem toho by sa mala zintenzívniť a posilniť spolupráca so športovým hnutím. Účasť športových organizácií v expertných skupinách sa ukázala ako užitočná a prínosná pre diskusie a činnosti skupiny.

Otvorenosť a účasť športového hnutia v skupinách by však mala súvisieť s pridanou hodnotou a odbornosťou, ktoré môže priniesť.

5. Vykonávanie a synergie

Šport ovplyvňujú mnohé politiky a strategické iniciatívy EÚ. Tento horizontálny rozmer športu už bol zohľadnený v rámci pracovného plánu Európskej únie pre šport na roky 2017 – 2020. Viaceré významné iniciatívy a činnosti Komisie (ako napríklad Výzva z Tartu za zdravý životný štýl, boj proti dopingu a ovplyvňovaniu výsledkov zápasov, špecifickosť športu) preukázali pridanú hodnotu a potrebu medziodvetvovej spolupráce. V rovnakom duchu by mal budúci pracovný plán EÚ pre šport aktívne podporovať medziodvetvovú spoluprácu a podporovať synergie s inými odvetviami a politikami, ako sú sloboda pohybu, hospodárska súťaž, výskum, mediálne práva, zamestnanosť, cestovný ruch, udržateľnosť, ochrana údajov, vzdelávanie a odborná príprava a zdravie, ktoré sú úzko prepojené so športom. Kľúčová je spolupráca a komplementárnosť s ďalšími príslušnými politikami. Dôrazne sa odporúča väčšie zameranie sa na praktické uplatňovanie výstupov a výsledkov (napr. usmernenia EÚ, politické odporúčania) dosiahnutých v rámci pracovných plánov EÚ pre šport. Členské štáty mali okrem toho zabezpečiť aj náležitú koordináciu na vnútroštátnej úrovni.

Mali by sa vyvíjať snahy o zabezpečenie rozsiahlejšieho šírenia výsledkov medzi zainteresovanými stranami na rôznych úrovniach. Na zvyšovanie informovanosti a viditeľnosti činnosti EÚ v oblasti športu na vnútroštátnej úrovni sú potrebné ciele opatrenia.

Komisia sa okrem toho domnieva, že pravidelné monitorovanie a hodnotenie vykonávania budúceho pracovného plánu EÚ pre šport by bolo prínosné pre jeho efektívne vykonávanie a dosahovanie jeho kľúčových priorít a cieľov.

ZÁVER

Pracovné plány EÚ pre šport sa ukázali ako užitočný nástroj spolupráce medzi inštitúciami EÚ, členskými štátmi a športovými organizáciami. V priebehu rokov prispeli k prehĺbeniu a posilneniu spolupráce medzi rôznymi zainteresovanými stranami v rámci EÚ na kľúčových aspektoch športu.

Tretí pracovný plán EÚ pre šport dosiahol významné výsledky a vytvoril podmienky pre to, aby bol ďalší pracovný plán rozhodujúcim krokom vpred. Vďaka zvýšenej viditeľnosti a uznaniu má šport príležitosť ďalej rásť a podporovať nielen fyzickú aktivitu a pohodu európskych občanov, ale aj prispieť k hospodárskemu a sociálnemu rozvoju Európy, ako aj k hlavným spoločenským výzvam vrátane výziev spojených s pandémiou COVID-19. So spoločným odhodlaním a spojenými silami má budúci pracovný plán EÚ pre šport potenciál stať sa spoločným plánom pre šport v Európskej únii, ktorý podporuje fyzickú aktivitu a bojuje proti jeho najnaliehavším výzvam.